

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/85/2018
Identifikačné číslo spisu:	1413225562
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1413225562.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Hodžovo nám. č. 1, IČO: 30 845 157, zastúpenej JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, advokátom so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. č. 2, proti žalovanému Z. Z., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcemu v L., Ľ. O. Č.. X, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Zámocká 5, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Michal Mandzák, o určenie, že pracovný pomer netrvá a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11Cpr/5/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2017 sp. zn. 2 CoPr/12/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava IV 23. 12. 2013 (po pripustení jej zmeny v priebehu konania) sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že pracovný pomer medzi ňou a žalovaným, založený pracovnou zmluvou z 30. 9. 1999, netrvá. Alternatívne sa domáhala, aby súd rozhodol, že od nej nemožno spravodlivo požadovať, aby žalovaného ďalej zamestnávala.

2. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. marca 2016 č. k. 11Cpr 5/2013-161 v znení opravného uznesenia z 18. mája 2016 č. k. 11 Cpr 5/2013-177 žalobu zamietol a zároveň rozhodol, že žalovanému sa nepriznáva náhrada trov konania. Zamietnutie žaloby odôvodnil skutkovými zisteniami vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania, z ktorých vyvodil právny záver, že u žalovaného nemohlo dôjsť k skončeniu pracovného pomeru podľa § 161 ods. 1 písm. c) zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej službe“), pretože právoplatným rozsudkom súdu bolo určené, že spĺňa predpoklady uvedené v § 14 ods. 1 písm. a) až h) tohto zákona, ďalej že jeho pracovný pomer neskončil

ani žiadnym zo spôsobov upravených v Zákonníku práce, keďže medzi stranami nedošlo k dohode o skončení pracovného pomeru a oznámenie o skončení pracovného pomeru zo strany žalobkyne nebolo právnym úkonom žalobkyne, ktorým by skončil pracovný pomer žalovaného výpoveďou podľa Zákonníka práce, preto pre neuplatnenie neplatnosti takéhoto nejestvujúceho právneho úkonu nemohla nastať fikcia skončenia pracovného pomeru, a že pracovný pomer žalovaného nemohol zaniknúť ani zo zákona k 31. 12. 2005 podľa § 159a ods. 1, 2 a 3 zákona o štátnej službe a ani k 31. 12. 2010 podľa § 135 ods. 1 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pretože tieto ustanovenia sa týkajú štátnozamestnaneckého pomeru, ktorý u žalovaného nevznikol. Zamietnutie žaloby v časti alternatívneho petitu odôvodnil nespĺnením predpokladu vyplývajúceho z § 79 ods. 1 Zákonníka práce, ktorým je neplatné skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa.

3. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. novembra 2017 sp. zn. 2 CoPr 12/2016 na odvolanie žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zároveň rozhodol, že žalovanému sa priznáva náhrada trov konania v celom rozsahu. Potvrdenie prvoinštančného rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa aj s jeho dôvodmi.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušil alebo aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Dovolanie odôvodnila ustanovením § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) vyčítajúc súdom v základnom konaní, že nesprávnym procesným postupom jej znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V obsiahlom dovolaní, podrobne popisujúc doterajší priebeh konania vrátane svojich skutkových a právnych stanovísk, predovšetkým namietala, že rozsudky odvolacieho i prvoinštančného súdu sú arbitrárne, nepreskúmateľné, nezrozumiteľné a nepresvedčivé, keďže podľa jej názoru súdy nevysvetlili, ktoré skutočnosti považovali za preukázané, akými úvahami sa riadili pri vyhodnotení dôkazov a nevysporiadali sa s jej argumentmi. Vyjadrila nesúhlas s hodnotením dôkazov, čoho dôsledkom bol podľa nej nedostatočne zistený skutkový stav veci. Za závažný zásah do práva na spravodlivý proces označila aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím i prvoinštančným súdom namietajúc nesprávnosť všetkých ich právnych záverov.

5. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok ako neprípustný odmietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, pristúpil k skúmaniu splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania a predpokladov prípustnosti dovolania.

7. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Jeho účelom je náprava najzávažnejších procesných pochybení (zmätočných rozhodnutí) a riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry. Je prípustné proti dvom skupinám rozhodnutí odvolacieho súdu, a to proti rozhodnutiam postihnutým tzv. zmätočnosťnou vadou (§ 420 C. s. p.) a proti rozhodnutiam zásadnej právnej významnosti (§ 421 C. s. p.). Tým sú zároveň určené dva prípustné dovolacie dôvody, a to dovolací dôvod spočívajúci vo vadách uvedených v § 420 C. s. p. a dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci za splnenia predpokladov uvedených v § 421 C. s. p.

8. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení

kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Za zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., uplatnenú ako dovolací dôvod, označila dovolateľka predovšetkým nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu namietajúc jeho arbitrárnosť, nezrozumiteľnosť a nepresvedčivosť. Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa kritériá odôvodnenia rozsudku vymedzené v ustanovení § 220 ods. 2 C. s. p. V tejto súvislosti treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, resp. uvedie, že sa s nimi stotožňuje, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, posudzujúc ho v kontexte s rozsudkom súdu prvej inštancie, bolo zrejmé, čoho sa žalobkyňa domáhala a z akých dôvodov, aké boli vzájomné stanoviská strán k predmetu konania, ktoré skutočnosti mal súd za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Odvolací súd na zdôraznenie vecnej správnosti prvoinštančného rozsudku v bodoch 8.1. až 8.4. svojho rozsudku podrobne a zrozumiteľne vysvetlil svoje úvahy a z nich vyplývajúce právne závery vo vzťahu ku všetkým v konaní nastoleným relevantným právnym otázkam. Dovolací súd poznamenáva, že za zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (čo však nie je prípad v tomto konaní prejednávanej veci). Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný.

11. Nespôsobilou založiť vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. bola i námietka dovolateľky týkajúca sa hodnotenia dôkazov a zistenia skutkového stavu veci. Nesprávne zistenie skutkového stavu totiž nie je podľa Civilného sporového poriadku samostatným dovolacím dôvodom a nie je v zásade ani nesprávnym procesným postupom, ktorý by znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd navyše nie je oprávnený prehodnocovať dôkazy a z nich vyodené skutkové závery súdov v základnom konaní, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C. s. p.).

12. Prípustnosť a zároveň dôvodnosť podaného dovolania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. napokon nebola spôsobilá založiť ani námietka týkajúca sa porušenia práva na spravodlivý proces žalobkyne nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom. Prípadné nesprávne právne posúdenie veci nie je totiž zmätočnosťnou vadou v zmysle § 420 C. s. p., ale je samostatným dovolacím dôvodom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 C. s. p. I keď dovolateľka v úvode dovolania uviedla, že ho podáva podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., vychádzajúc z celého obsahu dovolania a najmä z jeho bodu VI je zrejmé, že ním uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Pretože dovolací súd bol týmto dovolacím dôvodom viazaný (§ 440 C. s. p.), zaoberal sa dovolaním len z hľadiska tohto dovolacieho dôvodu.

13. Dovolací súd však považuje za potrebné poznamenať, že aj v prípade, ak by sa malo mať za to, že dovolaním bol uplatnený i dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., nebol by splnený žiaden z predpokladov prípustnosti dovolania uvedených v tomto ustanovení. Predovšetkým by nebol splnený predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., t. j. že nesprávne právne posúdenie veci sa má týkať otázky, resp. otázok, ktoré neboli v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešené. V prejednávanej veci bola totiž

rozhodujúcou právnou otázkou týkajúcou sa právnych účinkov písomného oznámenia o skončení pracovného pomeru z 11. 6. 2002, urobeného žalobkyňou vo vzťahu k žalovanému. Táto otázka bola medzi stranami vyriešená rozsudkom najvyššieho súdu z 28. júna 2012 sp. zn. 1 M Cdo 5/2010. Najvyšší súd v tomto rozsudku vyslovil záver, že jednostranný prejav vôle žalobkyne z 11. 6. 2002 neobsahuje skutkové vymedzenie, z ktorého by bolo zrejmé identifikovať niektorý z taxatívne stanovených výpovedných dôvodov (§ 46 ods. 1, resp. § 53 ods. 1 Zákonníka práce), preto nenastala ani fikcia skončenia pracovného pomeru pre neuplatnenie neplatnosti nejestvujúceho právneho úkonu (t. j. takého prejavu vôle, ktorý by smeroval ku skončeniu pracovného pomeru niektorým zo spôsobov upravených Zákonníkom práce) žalovaným na súde. Z odôvodnenia tohto rozsudku zároveň vyplýva, že pracovný pomer žalovaného neskončil ani zo zákona v zmysle § 161 ods. 1 písm. c) zákona o štátnej službe. Tým bola táto rozhodujúca právna otázka dovolacím súdom nielenže všeobecne vyriešená, ale bola vyriešená priamo medzi stranami a podľa ustálenej súdnej praxe (R 110/2003) následne už nemohla a nemôže byť medzi stranami spochybňovaná a opätovne posudzovaná. Jej vyriešením je z povahy veci vylúčený aj predpoklad prípustnosti dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. (tzv. odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu) a tiež i predpoklad vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. c) C. s. p. (rozdielne riešenie právnej otázky dovolacím súdom).

14. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.

15. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému úspešnému v dovolacom konaní priznal ich plnú náhradu, a to uložením povinnosti žalobkyne zaplatiť mu náhradu týchto trov s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 1 a 2 C. s. p.).

16. Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.